

Tärkeä muisto

Joskus huomaan miettiväni, miksi vuosien kuluessa tapahtuneet asiat käyttäytyvät hyvin mielivaltaisesti. Jotkut niistä ovat piirtyneet muistiin yhtä tarkasti kuin eilinen, osa taas palautuu lähinnä jonkun toisen kertomana. Tiedän että jos ryhtyisin asiantuntijoiden avulla ratkaisemaan kyselyäni, vastauksia löytyisi.

On minulla omiakin selityksiä!

Yksi kuumimmista puheenaiheista juuri nyt on Al-Holin pakolaisleiri ja siellä olevat suomalaiset lapset. Sota on aina sotaa ja rintamia on monta. Sota ja lapset on yhtälöistä pahimpia. Syylliset eivät missään tilanteessa löydy heidän joukostaan. Kohtalokkaat ratkaisut on tehty ennen heitä.

Perheeni muutti Mikkeliin tammikuussa 1940, talvisota oli alkanut vain muutamaa viikkoa ennen. Armeijan Päämaja oli sijoitettu kaupunkiin, siellä oli myös Mannerheim. Pommitukset toistuivat ja olivat rajuja varmaan juuri tämän tähden. Jatkosota päättyi vasta syyskuussa 1944. Olin silloin kymmenvuotias, siis vielä lapsi.

Selitykseni, miksi noiden vuosien muistijälkiä on hyvin vähän, löytyy ehkä tilanteista, jolloin oli oltava nopea. Äiti oli laittanut vaatteet pukeutumisjärjestyksessä tuolin karmille. Kun hälytys tuli, oli kiire. Joskus juoksimme vähän kauempana olevaan Hänninhaudan pommisuojaan, joskus aivan vieressä olevan lääninvankilan alimpaan kerrokseen. Muistan painautuneeni matkan varrella olevan talon seinustaa vasten, kun tykinammukset jättivät hehkuvan tulijuovan pimeää taivasta vasten. Selvisimme noista vuosista!

Al-Holin lapset ovat palauttaneet näiden muistojen lisäksi myös vuoden sotalapsena Ruotsissa. Olin yksi monista kymmenistä tuhansista. Pääsin hyvään kotiin, ja se aika on alkuvaikeuksista huolimatta kirkkaana mielessä. Vietin siellä ensimmäisen joulun poissa kotoa. Sen muistan hyvin, mutta mieleeni on erityisesti näinä päivinä palautunut seuraava joulu, jolloin olin taas kotona.

Istun ilmeisesti lattialla koulun kuusijuhlassa. Olen pukeutunut parhaimpaani eli ruotsinperheen tyttäreltä Brithalta perimääni vihreään samettimekkoon, jonka olkapäillä kiiltävät hopeiset paljetit. Ohjelmassa on muun muassa yksinlaulu, jonka esittää minua vähän vanhempi tyttö. Sitä laulua olen viime päivinä hyräillyt ja yrittänyt muistella sanoja. Palaudun mielessäni vahvasti vuosien takaiseen tunnelmaan.

” Illan tullen hämärtyypi piha, metsämaa. Lapset istuu ikkunalle, aik’ on pitkä oottavalle. Puhe tähtiin saa: Joko syttyy enkellasten pian joulupuu? Tuoko joulupukki heille autot, nuket kuten meille, tortut ynnä muut. Soiko silloin kulkuskellot halki metsätien, kirkkohon kun enkellapset, kirkkassilmät, valkohapset, isä, äiti vie...

Laulu päättyy näin: Miettimeekö valkohenki, enkel Jumalan: lapsi mainen pian
saavut, ikuisehen Jouluun joudut, tupaan taivahan.

Näissä mietteissä valmistaudun Jeesuksen, Vapahtajamme, juhlaan. Kiitän elämästä!